KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Tanskan kuurojen huollon 150-vuotisjuhlassa Kööpenhaminassa satukuninkaana ja prinsessana esiintyneet kuurojenkoulun oppilaat tervehtivät kuningas Frederikiä ja kuningatar Ingridiä.

KESÄKUU
JUNI

N:o 6 - 1957

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 × 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

KESÄKUU | 62. VUOSIKERTA | N:o 6 · 1957

Elo-syyskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen elokuun 1 päivää

Helen Keller keskustelemassa USA:n presidentti Eisenhoverin kanssa.

HELEN KELLER

Tätä kirjoitettaessa odotetaan maahamme saapuvaksi toukokuun puolivälissä erästä maailman tunnetuimmista ihmisistä, Helen kelleriä. Helen Keller on aivan varhaisesta lapsuudestaan lähtien ollut täysin kuuro ja sokea. Äänettömän pimeyden kuilusta hän pääsi kohoamaan inhimillisen tietämisen korkeimmille näköalapaikoille. Sokeista silmistä huolimatta hän on nähnyt enemmän kuin aikalaisensa ja kuuroudessaan hän on kuullut elämän sykkeen väkevämpänä kuin monet kuulevat. Ankaran ponnistelun tuloksena hän valmistui filosofian maisteriksi ja vihittiin 1931 kunniatohtoriksi Filadelfian yliopistossa Pohjois-Amerikassa. Hän on julkaisemissaan kirjoissa tehnyt tieteelle arvokkaita palveluksia tuomalla julki, sen millainen kuurosokean elämä on. Hän on osoittanut, että kuurosokeat eivät enempää kuin kuurot ja sokeat tai muut invalidit pyydä parempiosaisilta sääliä, vaan sitä, että saisivat elää ihmisen arvoista elämää ja kehittyä heissä olevien luontaisten lahjojensa mukaisesti, ja kukin paikallaan saisivat olla mukana rakentamassa suurta yhteistä kotiansa, isänmaata ja ihmiskuntaa.

Helen Keller, julistaa pelkästään olemuksellaan siitä, että henki on enemmän kuin aine ja siitä, että rakkaus voittaa kaikki. Kun lehtemme ilmestyessä Helen Keller jo on jatkanut matkaansa muihin maihin, tahdomme häntä, valon enkeliä ja todellista hyvän tahdon lähettilästä, kiittää hänen käynnistään Suomessa.

L. P.

Helen Keller Suomessa

Sunnuntai-iltana 12. 5. klo 18.30 saapui Seutulan lentokentälle kautta maailman tunnettu kuurosokea tri *Helen Keller*. Häntä olivat vastaanottamassa USA:n suurlähettiläs *John D. Hickerson* sekä Sokeain Keskusliiton pääsihteeri *Leo Hirmukallio* ja rva *Katri Pitkänen*, joka antoi harvinaiselle vieraalle tuoksuvan ruusukimpun. Myöskin sanomalehdistö oli edustettuna lukuisin valokuvaajin.

Maanantaina klo 14 oli tiedoitustilaisuus sanomalehdistölle USA:n lähetystössä. Tiistaina 76-vuotias vieras lepäsi.

Keskiviikko 15. 5. oli Helen Kellerille työntäyteinen päivä. Klo 11 oli käynti Helsingin sokeainkoululla, jossa tervehdyspuheen piti johtaja, v.t. tarkastaja *Veikko Lehvä*.

Pääjuhla pidettiin suomalaisella Kauppakorkeakoululla, jonne oli kokoontunut edustava kutsuvierasjoukko, täyttäen suuren salin parvekkeineen ääriään myöten. *Helen Keller* saapui USA:n suurlähettilään, lähetystöhenkilökunnan ja sihteerinsä Miss *Polly Thompsonin* seurassa klo 18.50. Klo 18.58 saapui maan äiti, tasavallan presidentin puoliso *Sylvi Kekkonen*. Yleisö kunnioitti molempia seisaalleen nousten.

Varuskunnan soittajain alkusoiton jälkeen esitti hallitusneuvos *Aarne Tarasti* valtiovallan tervehdyksen erittäin vaikuttavin sanoin. Hän mm. mainitsi, että Helen Keller itse on selvin todistus siitä, että ihminen voi vaikeuksista huolimatta raivata tiensä onnelliseen elämään. Hän on helpottanut meidänkin maassamme työtä sokeain ja kuurojen hyväksi. Tärkeintä on, ettemme jää murehtimaan vaikeinta onnettomuutta, mikä on tullut, vaan unohdamme tuskan. Katkeroitumalla tuhotaan oma elämä. Sensijaan on katse suunnattava tulevaisuuteen. Helen Keller on osoittanut, että henkinen asennoituminen on ratkaiseva rauhan ja onnen saavuttamiseksi. Tärkeätä on luottaa itseensä ja omiin jälellejääneisiin mahdollisuuksiinsa ja kunniavieraamme elämäntyö on kaikkia rohkaiseva. Hallitusneuvos Tarasti kiitti tri Helen Kelleriä vierailusta ja innoittavasta esiintymisestä sekä toivotti kaikille näkö- ja kuulovikaisille parhainta menestystä.

Varuskunnan soittajien esitettyä USA:n kansallislaulun, astui lavalle Helen Keller neiti Thompsonin seurassa. Hän totesi aluksi edellisen puheen johdosta, että luottamus omaan apuun on todella sokean ja kuuron tiellä edistymisen ja onnellisen elämän salaisuus. Hän kertoi käynnistään suomalaisessa sokeainkoulussa ja siitä, miten hän oli nauttinut lasten keijukaismaisesta tanssista ja heidän laulustaan. Hän sanoi uskovansa maamme sokeain ja kuurojen parempaan tulevaisuuteen, ennenkuin siirtyi varsinaiseen puheeseensa. Siinä hän mm. kertoi, että Yhdysvalloissa ja Englannissa on liike-elämän palveluksessa ja ammatinharjoittajina sokeita. Toimistoissa, tehtaissa ja maataloudessa nähdään sokeita työskentelemässä tasavertaisina näkevien kanssa. Mutta tärkeätä on saada suurten yhtymien työnantajat vakuuttuneiksi siitä, että heillä on käytettävänään halukasta ja pystyvää työvoimaa aistiviallisten joukossa. On valitettavaa tuhlausta pakottaa pystyvä sokea tai kuuro mies tai nainen kestämään joutilaisuutta — ja joutilaisuus on julmin osa vammaisuuden kaikissa muodoissa.

Yleisön esittämiin kysymyksiin: mikä on tärkeintä sokeain ja kuurojen opettajalle? vastasi Helen Keller: oleellisinta on, että hänet on koulutettu ymmärtämään ne kyvyt ja ominaisuudet, jotka sokealla ja kuurolla on. Ei ole kahta samanlaista sokeaa ja kuuroa, joten opettajan täytyy käsittää heidän yksilöiksi.

Mikä on vaikeampi kantaa, sokeus vai kuurous? kuului seuraava kysymys. — Kuurous on raskaampi kuin sokeus. Kuurous sulkee tiedon lähteet ja tekee vaikeaksi saavuttaa korkeammantasoista tietoa, vastasi tri Keller. Minä en koskaan tunne olevani sokea, koska minulla on mielikuvitus, muisti ja tunne sekä tunto- ja hajuaisti.

Voimakkaiden kättentaputusten saattamana Helen Keller poistui lavalta.

Sen jälkeen kansallispukuisten sokeain Naiskuoro *Suoma Korman* johtamana esitti suomalaisia kansanlauluja. Rouva *Sirpa Kostiainen,* joka on kuuro, esitti viehättävästi viittoen ja lausuen ääneen Larin Kyöstin »*Kuurojen laulun*». Sosiaalineuvos *Einar Juvonen* ja johtaja *Urho Kierimo* esittivät sitten järjestäjäliittojen kiitokset Helen Kellerille, toivottaen parhainta menestystä tälle hyvän tahdon ja kulttuurin tienraivaajalle, jonka he toivoivat vielä vievän moneen maahan tätä hyvää sanomaa.

Varuskunnan soitettua Maamme-laulun, jota yleisö seisaaltaan kuunteli, poistui presidentin rouva Sylvi Kekkonen adjutantteineen. Sen jälkeen poistui Helen Keller seuralaisineen yleisön vilkkaasti osoittaessa suosiotaan. Monen silmissä kimaltelivat kyyneleet.

Sellainen oli tämän ihmeellisen naisen esiintyminen Suomen pääkaupungissa lyhyesti kerrottuna.

Lentokentän pehmeyden vuoksi oli aijottu Kuopion matka peruutettava.

Sensijaan perjantaina 17. 5. klo 12.15 oli järjestetty ministerien *Eino Saaren* ja *Tyyne Leivo-Larssonin* toimesta Hotelli Vaakunassa lounas Helen Kellerin kunniaksi, jossa mm. olivat läsnä USA:n suurlähettiläs, pääsihteeri *Leo Hirmukallio,* pastori *Lauri Paunu* ja toimittaja *Rurik Pitkänen,* jotka olivat kantaneet järjestelyistä aiheutuvan vastuun.

Tanskan kuurojen huollon juhla

Huhtikuun 16 pnä vietettiin Kööpenhaminassa Tanskan kuurojenhuollon 150-vuotisjuhlaa. Tanskan sosiaaliministeriön toimesta oli valtiopäivätalon juhlasaliin järjestetty päiväjuhla, jota Tanskan kuningas ja kuningatar kunnioittivat läsnäolollaan. Jokaisesta pohjoismaasta oli lähetetty edustajat tähän juhlaan, Islannista 1, Norjasta, Ruotsista ja Suomesta 2 edustajaa kustakin. Nämä sekä kotimaiset kutsuvieraat lausui tervetulleiksi sosiaaliministeri Johan Strom. Tämän jälkeen annettiin puheenvuoro pohjoismaitten edustajille, jotka maittensa mukaisessa aakkosjärjestyksessä esittivät tervehdyksensä. Suomen edustajana pastori Lauri Paunu toi Suomen Kuurojen Liiton ja sosiaaliministeriön tervehdyksen ja onnittelut Tanskalle, joka esimerkillisellä tavalla on ollut edistämässä kuurojen asiaa. Islannin tervehdyksen välitti kuurojenkoulun johtaja Jonsson, Norjan johtaja Marie Pedersen ja Ruotsin opetusneuvos Hildur Nygren. Tanskan kuurojen liiton tervehdyksen toi konstruktööri Ole Munk Plum. Kuurojen lasten vanhempain yhdistys, kuurojenkoulujen opettajien yhdistys ja johtaja Asger Holm esittävät myös onnittelunsa. Kaikki puheet tulkittiin viittomakielelle.

Päiväjuhlan kohokohdaksi muodostui kuurojenkoulun oppilaiden esittämä kuvaelmasarja, pantomiimiesitys, H. C. Andersenin saduista. Oikealla näyttelemisen riemulla nuoret kuurot oppilaat esittävät osansa. Erilaiset viehättävät satuhahmot, ensi sijassa tietysti nuori kaunis prinsessa kuningasisänsä seurassa kulkivat katselijoina istuvien oikean kuninkaan ja kuningattaren ihailtaviksi. Eräs nuori kapellimestari oli säveltänyt musiikin erityisesti tätä esitystä varten ja suuri orkesteri säesti taidokkaasti lasten esityksiä.

Lopuksi kerääntyivät kaikki nuoret näyttelijät yleisön eteen vastaanottamaan hyvin ansaittuja suosionosoituksia. Sadun prinsessana esiintynyt 15-vuotias herttainen kuuro tyttö piti pienen puheen heidän majesteetilleen ojentaen lopuksi satukuningas Andersenina esiintyneen koulutoverinsa kanssa suuren paketin kuningatar Ingridille. Samana päivänä täytti prinsessa Margaretha 17 vuotta ja kuurot lapset halusivat näin lähettää onnittelunsa prinsessalle. Lahjaa varten tarvittavat rahat oli kerätty kuurojenkoulun oppilailta. Paketissa oli jättiläismäinen pääsiäismuna. Kuningatar Ingridin silmissä kimmelsi kyynel, kun hän sydämellisesti kiittäen pientä sadun prinsessaa otti tyttärensä lahjan vastaan. Päiväjuhla kokonaisuudessaan radioitiin.

Kuninkaallisten poistuttua siirtyi juhlaväki viereiseen saliin, jossa juhlien isäntä, sosiaaliministeri tarjosi virvokkeita. Illalla ministeri tarjosi päivälliset n. 40 kutsuvieraalle. Tanskalainen vieraanvaraisuus osoittautui kaikin puolin maineensa veroiseksi.

M. P.

Puhe, lyhennettynä jonka opettaja A. Karhunen piti kuurojenkoulun johtaja Kosti Kaarle Lehtisen muistotilaisuudessa.

Kuurojenkoulun johtaja Kosti Kaarle Lehtinen, jonka kylmenneen tomumajan tänään saatoimme haudan rauhaan, tuli tämän koulun johtajaksi vuonna 1939.

— — —

Niinä lähes kahdeksanatoista vuotena, joina johtaja Lehtinen toimi tämän koulun johtajana, olivat tietenkin opetustyö ja koulun taloudenhoito hänen varsinaiset virkatehtävänsä. Taitavana ja täsmällisenä opettajana hän hoiti luokkansa hyvällä menestyksellä. Tästä tunnollisesti suoritetusta työstä ovat varmaankin hänen entiset ja nykyiset oppilaansa hänelle kiitollisia. Kiitollisia ovat varmaan hänelle myös kuurojen opettajat, jotka opettajaharjoittelijoina ollessaan saivat häneltä asiantuntijan hyviä neuvoja kuurojen opetuksen karulla alalla.

— — —

Muistan niinkuin eilisen päivän sen päivän, lähes kahdeksantoista vuotta sitten, jolloin johtaja Lehtinen oli aloittamassa ensimmäistä lukuvuotta tämän koulun johtajana. Hän oli silloin parhaissa miehuutensa vuosissa ja oli jo siihen mennessä suorittanut pitkän ja menestyksellisen työpäivän kuurojen opetuksen alalla. Tuota terveyden aikaa kesti sen jälkeen vielä noin 15 vuotta. Mutta sitten alkoi tuskallisten sairauksien aika. Varmaankin hän hiljasina yön hetkinä tuskallisten kipujen ahdistamana ajatteli usein virsirunoilijan tavoin:

On lyhyt aika ihmisen, Hän hyörii täällä hetkisen,
Hän itkee, iloitseepi, Vaan kohta riutuu kuolohon,
Ah, maasta mikä tullut on, Taas maaksi raukeneepi.
—Sun eessäs vuotta tuhannen, On niikuin päivä eilisen
Kuin hetki kohta haihtuva. Yövartio vain vaihtuva.

— — —

Kun voimat vähenivät niin, ettei ajatus eikä käsi jaksanut enää suorittaa jokapäiväisiä virkatehtäviä, niin silloin varmaankin hänen ajatuksensa siirtyivät sille tasangolle, jossa hän näki ensi kerran päivän valon ja jossa aurinko aamulla nousi tasangon takaa ja laski illalla tasangon taakse. Mittaamaton avaruus, jonka perille ei koskaan ihmissilmä parhaitten keksimiensä välineittenkään avulla kanna, vahvisti vielä myöhemminkin hänen uskoaan, että kaiken tuon iäti kestävän ja mittaamattoman avaruuden lukemattomien tähtien ja aurinkojen johdossa on *Hän*, jonka edessä tuhannen vuotta on niinkuin haihtuva hetki ja tuohon suuruuteen verrattuna me ihmiset täällä vajavaisessa maailmassa olemme *parhaimmillammekin* vain tomua ja tuhkaa.

Koulumme pitkäaikaisen johtajan tuskat ovat loppuneet ja hän on päässyt levottomasta maailmasta kalmiston rauhaan.

Me jälkeenjääneet täällä hänen kotipaikkakunnallaan, samoinkuin hänen entiset opettajatoverinsa ja lukuisat entiset oppilaansa kaikkialla Suomessa, uskomme, että armollinen Jumala on ottanut väsyneen matkamiehen sielun taivaan tähtitarhoihin luoksensa.

Jyviä ja akanoita Jyväskylästä

Taas on liittomme vuosikokous taaksejäänyttä elämää. Ei tällä palstalla nyt oikein aiota puuttua varsinaisen v-kokouksen kulkuun, vaan meinataan jälkiviisaasti pakista vähän sananvapauden suomaa etua hyväksikäyttäen liiton sääntöjenmuutoskiistasta ja miksikäs ei vähän muustakin.

Ensinnäkin oikein hovikumarrus teille Jyväskylän-Säynätsalon ehtoisat emännät maukkaista lihapullista ja kaurapuurosta, vaikka siinä viimeksimainitussa annoksessa taisi olla vähän liikaa otsikossa olevia tuotteita. Ainakin allemerkityn pöydässä lentelivät ne monen suusta lautasten reunoille, pöydälle ja pöydän allekin, kunnes Luuta Muttinen lopetti sen järjettömän tuhlauksen lyhyeen valistamalla meitä hölmöjä, että kokojyväkaurapuuro se

vasta on poikaa, koska se menee sellaisenaan takuulla mahaamme, eikä myllystä suoraan taivaan tuuliin. Mistähän senkin lienee saanut tietoonsa, koska hänen ei ole nähty todistettavasti koko ikänään pistävän poskeensa edes yhtä lusikallista sitä kehumaansa herkkua, jostain kirjasta varmaan senkin tiedon on ahminut? — Elekee hyvät emännät pahastukee tästä, leikkiihän tää on, eikä teijän, vuan myllyin syytä. Tulikos iso kassa ravintolanpuolelta, älkää nyt missään nimessä taas antako niitä rahojanne jollekin kolhoosille lahjaksi, lainasta puhumattaakaan. Missä muuten taas liennee iisalmelaisten poppoon isäntä piileksinyt, jo kolmannen kerran kun jäi pois tavanmukaisesta vuosikatselmuksesta. Isännän adjutantti ja Pitkä-Olli kyllä tällä kertaa olivat mukana, kun Katri-rouva heiltä kysäisi: ovatko he edustamassa Iisalmee, he vain ykskantaan vastasivat: eikä olla, eikä Veikkokaan tule, vaikka on täällä lähistöllä Popedallaan ajelemassa.

Kuten me vuosi takaperin Lahdessa ensivisiitillä olleet muistamme, putosi Kaisa-rouva kärryistä, nyt Ruuri parkakin lensi yli laidan kh:n vaalissa. Moni taisi oikein itkeä sitä menetystä, oltiinhan totuttu näkemään se piippu-äijä ainakin kolmisen kymmentä vuotta vankasti istuvan sillä kh:n tuolilla. Kiittämättömyys on maailman palkka, totesi mm. vanhemman polven edustaja, Fredrika-rouva itku kurkussa. Mutta numeroita taululla ei voitu enää millään konstilla muuttaa Ruurin hyväksi. Taisi se Lauri Vainolakin vähän liian usein käydä lavalla pilaamassa mahdollisuuksia. Nuori Kaisu Anttila-Korhonen teki valtioviisaan tempun, kieltäytymällä päättäväisin ilmein ehdokkuudesta, jota kävi lavalla esittämässä hänen pitkanokkainen luokkatoverinsa. Hänelle taitaa riittää lisätyn paikka paremmin, kuin kuulemamme mukaan kahtia jakautuneen kh:n arvokkaampi tuoli.

Kokouksessa ensimmäisenä esilleotetussa kysymyksessä, joka koski sääntöjenmuutosta, herätti edustajissa ihmettelyä, miksei siinä mitään mainittu sääntökomitean toisesta tuiki tärkeästä ehdotuksesta nim. johtokunnan ja liittovaltuuston vahvuudesta, jotka tulisivat olemaan aivan päinvastoin, kuin nykyinen voimasuhde keskushallituksen ja lisätyn kh:n suhteen on. Se kysymys oli laadittu niin visaiseksi, että kukaan edustaja muistaakseni ei uskaltanut mennä lavalle puhua pukauttamaan senkin takia puolesta tai vastaan. Puhuttiin vain 1—2—3-vuotisesta edustajakokouksesta, enimmäkseen kannatettiin jokavuotista tapaa. Vai oliko keskushallituksen puhtaan enemmistön tarkoituksena se, että senjälkeen kun vuosikokous oli määritellyt kantansa esitetyn asian suhteen, niin sääntökomitea laatisi uuden ehdotuksen siltä pohjalta? — Tehtiinkö äänestyksen tuloksena ns. Mattilan sääntökomitea virattomaksi ja voimaan astui ns. Väisälän komitea, vai ovatko molemmat komiteat nyt yhtaikaa olemassa ja meidän edustajain pitää vaan odottaa molempain komiteain sääntöehdotuksia esim. monistettuna selailtavaksemme, äänestääksemme sitten jommankumman porukan ehdotusta hyväksyttäväksi seuraavassa vuosikokouksessa jäi monelle arvoitukseksi. Tähän epäselvyyteen on kai suurimpana syynä keskustelun väliin tullut ruokailutauko. Hyvät sääntökomiteain herrat, laatikaakin säännöt uudelleen siten, niinkuin parhaaksi katsotte, ainakaan allemerkitty ei tule välittämään siitä, saako hän istumatilaa takamuksilleen esim. 15-jäsenisessä liittovaltuustossa, hallituspaikasta puhumattakaan. Kyllä luvataan äänestää sitten täysin puolueettomasti, kumman ehdotus on parempi. Paras tapa olisi meidän yhdistysten päästä liittoneuvoston avulla hallituksen niskavilloista kiinni, erovuorot pois. Näyttää kuitenkin siltä, kuin muutamat pelkäisivät ei 2—3 vuotista edustajakokousta, vaan liittoneuvostoa, joka saisi suuremman vallan kuin hallitus. Onhan Suomen Tasavallan eduskuntakin hallitusta moninkerroin suurempi lukumäärältään, miksikäs ei meilläkin tehtäisi nyt samoin.

Lopuksi toivomus, ettei ammuttaisi pianistia, leikki sijansa saakoon, eikä kukaan tässä pakinassa nimeltä mainittu tai mainitsematon jäänyt inhimillinen olento suuttuisi tämän tekijään, joka on

KORVENMIES.

*

Kyllä »Mattilan sääntökomitea» on lepäämässä sääntöineen. »Väisälän komitea» tekee uuden ehdotuksen ja sitten saadaan päättää, kummat näistä säännöistä ovat paremmat käytäntöön.

TOIMITUS

Suomen Kuurojen Liiton järjestämille **ÄITIEN LOMAPÄIVILLE** haluavia äitejä kehoitetaan ilmoittautumaan heti os.: Suomen Kuurojen Liitto, Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

Täysihoito maksuton! Tarvitseville annetaan matka-avustusta.

Kesäk. 10 p:n jälkeen ei ilmoittautumisia enää oteta vastaan.

Kutsumme

kaikkia alle 30 v. kuuroja osallistumaan

NUORTEN LEIRIPÄIVILLE

joka järjestetään 25/7 — 1/8 Hauholla Viittakiven kansanopistossa.

Leirin ohjelmassa on urheilua, retkeilyä, m.m. päivän kestävä bussimatka Hämeen historiallisiin kohteisiin, sekä luentojen muodossa valaisevia esityksia eri aloilta.

Leirimaksu on 4200:— sisältyen siihen myös kaikki leirin ohjelmaan kuuluva. Maksu suoritetaan leirillä. Anomuksesta myönnetään avustusta leirimaksun sekä matkakulujen osalta.

Leirille saapuville on anottu 25 % rautatiealennus.

Ilmoittautumiset on lähetettävä 25. 6. mennessä os: Jarmo Narmala, Parkkimäentie 5, Hämeenlinna.

Ilmoittautumisessa on mainittava syntymäaika, ammatti sekä osoite. Haluttaessa alennusta leirimaksusta sekä matka-avustusta on anomus perusteluineen liitettävä ilmoittautumisen mukaan. Leirille hyväksytyille lähetetään kirjallinen ilmoitus heinäkuun alussa.

Toivotamme kaikki nuoret tervetulleiksi tälle leirille reippaaseen yhteisoloon puhtaiden elämänihanteiden merkeissä.

Kuurojen Liiton Nuorisoleirikomitea.

Vappukimara kuurojenkoulussa

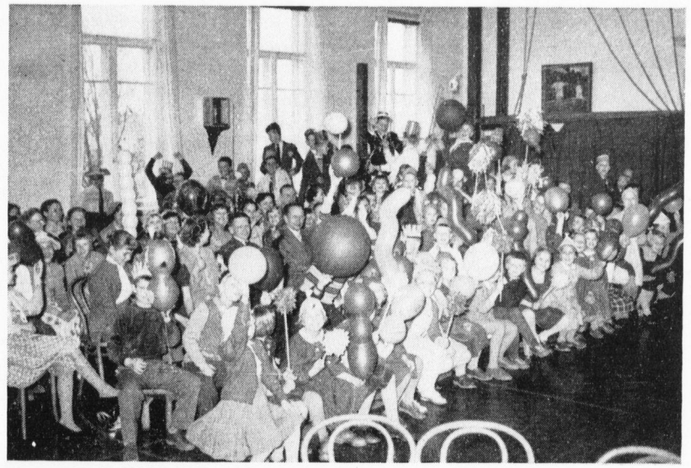

Kuva 1. *Kuurojenkoulujen oppilaat ovat tunnetusti iloista joukkoa. Vappua kuitenkin odotellaan erikoisen iloisin mielin. Pitkä talvi on voitettu, ulkoleikit ja -kisailut voidaan aloittaa ja kesälomakin alkaa häämöttää. Siksipä Vappuna ilo päästetäänkin täysin irralleen: serpentiinit lentävät, ilmapallot paukahtelevat eikä simapöytään ja karamellitarjoiluun tarvitse ketään kahdesti käskeä. Värikkäät puvut ja paperilakit tuovat mukanaan oikean karnevaalitunnelman.*

Kuva 2. *Ohjelmaa on myös monenlaista, ja kaikki iloista. Tässä kuvassa nähdään kevätkeijujen tanssi, vaikka ulkona onkin vielä koleaa. Vappukimarassa on kuitenkin aitoa kevään tuntua, jota keijut osaltaan lisäävät.*

Kuva 3. *»Keisarin uudet vaatteet», jotka oli kutonut taitava kutoja ja jonka työskenlyä koko hovi oli käynyt katsomassa, vieläpä itse keisarikin kävi tarkastamassa, millaista kangasta tulee. No, — hyvääkin siitä tuli, koska uudella puvulla mentiin Vappuparaatiin. Keisarin kultasankaiset silmälasit vain pyrkivät putoamaan, koska valokuvaa otettaessa niitä täytyi keisarin itse korjata.*

Vappu on jo aikoja sitten mennyt, ja kaikki ilmapallot ovat paukahdelleet rikki, mutta hauska muisto ja iloinen mieli säilyivät kevään viimeisiä koulutyön ponnistuksia auttamaan.

LIITTOMME UUTISIA

Keskushallituksen kokouksessa 5. 5. oli mm. keskustelua ja päätöksiä seuraavista asioista:

Rouva A. Ahlbäck hrojen E. Mattilan ja U. Lehtimäen kannattamana esitti uuden sihteerin valitsemista, koska nykyinen liiton sihteeri ei enää kuulu keskushallitukseen. Äänestyksessä esitys hylättiin.

Luettiin ja hyväksyttiin eräin muutoksin lisätyn keskushallituksen kokouksen pöytäkirja maalisk. 25 p:ltä ja päätettiin muutoksista ilmoittaa myös lisätyn keskushallituksen jäsenille.

Äitien virkistyslomaa varten myönnettyä 75.000 markan määrärahaa oli pyydetty lisättäväksi. Ei katsottu olevan siihen aihetta, vaan jos menot nousevat suuremmiksi, voi toimikunta anoa tarpeellista lisäavustusta.

Hyväksyttiin past. Paunun ja toim. Pitkäsen toimenpiteet liiton puolesta yhdessä Sokeain Keskusliiton kanssa Helen Kellerin vastaanottamiseksi vierailulle Suomeen.

Hyväksyttiin pastori ja rouva Paunun matka Tanskaan edustamaan maatamme siellä pidetyssä kuurojen huollon 150-vuotijuhlassa liiton kustannuksella.

Liiton vakinaisten toimenhalitijain eläkeasiasta työnjoht. Östmanin, ekonomi Laamasen ja past. Paunun tekemä ehdotus pantiin harkittavaksi seuraavaan kokoukseen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Saaren kartanossa Mäntsälässä tulee kesällä järjestettäväksi 10 päivää kestävä maatalouskurssi kuuroille maanviljelijöille, mistä lähemmin ilmoittaa liittomme edustaja maatalouskoulun johtokunnassa, maatal. teknikko Jaakko Väisälä. Valittiin kuurojen maatalouskouluun tutustumaan Invaliidisäätiön kutsusta puheenjoht. Kierimo (varamiehenä Pitkänen) sekä hrat Väisälä ja Mattila.

Herrojen Savisaaren ja Lehtimäen esittämä suunnitelma esitelmänpitäjäin ohjepalkkiosta ym. hyväksyttiin.

Päätettiin ilmoittaa yhdistyksille, että *keskushallituksen jäsenten matkat* yhdistysten esitelmäpäiville maksaa kokonaisuudessaan liitto, samoin kun yhdistykset tarvitsevat neuvontaa tai kursseja, maksaa liitto keskushallitukseen kuuluvien matkat kokonaisuudessaan.

Tutustuttiin Kuurojen Lehden neuvottelukunnan esitykseen, joka pantiin tutustumista varten pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Päätettiin Tyrvään »Heffatan» anomuksesta antaa liiton pronssinen ansiomitali rouva Elsa Ritalalle.

Avustuksia kirjaston perushankintoihin myönnettiin: Joensuun Kuurojen Yhdistykselle 5.000:—, Lappeenrannan Kuurojen Yhdistykselle 8.000:—, Kuopion Kuurojen Yhdistykselle 6.500:— ja Riihimäen Kuurojen Yhdistykselle 2.800:—.

Vastaanotetuksi merkittiin Helsingin Kuurojen Yhdistyksen johtokunnan lahjana tarkastaja J. K. Palomaan kuva liiton toimistoon.

Hyväksyttiin ent. Viipurin Kuurojen Yhdistyksen hoidossa olleen Aleksanteri Puolakan muistorahaston luovutus Karjalan Kuurojen Heimotuki r.y:lle. Tämä rahasto on ollut yhdistettynä Viipurin Kuurojenyhdistyksen varoihin liiton tileissä, määrältään 11.529:—.

Lisäksi käsiteltiin muita juoksevia asioita.

Kirjavaaka

VARJOJA JA PÄIVÄNPAISTETTA

Kirjailijoita on monenlaisia. On leppoisia kertojia, tuimia julistajia, ivallisia satiirikkoja, on ihmissielun syvyyksien armottomia luotaajia, on yhteiskunnallisten epäkohtien paljastajia jne. Mutta luonnollisesti on myös kirjailijoita, joiden tuotanto ei ole kokonaisuudessaan näin yksiviivaista, vaan heijastelee monensuuntaisia pyrkimyksiä. On selvää, että sellainen lukija, joka haluaa saada kirjallisuudesta enemmän kuin hetken ajankulua ja viihdettä, pyrkii valitsemaan luettavansa mahdollisimman laajalla säteellä ja tutustumaan hyvinkin erilaisiin kirjailijoihin, niin menneiden aikojen suurimpiin nimiin kuin myös nykyajan kirjallisuuden edustajiin. Onhan kirjallisuus kunkin aikakauden ja sen hengen ehkä välittömin ja monivivahteisin tulkitsija, ja ken siis tahtoo tietää ja tuntea mitä ajassa liikkuu, hän onnistuu siinä parhaiten tutustumalla aikansa parhaisiin kirjoihin.

Moni meidän aikamme kirjailija on ottanut tehtäväkseen ihmissielun paljastamisen sen kaikessa raadollisuudessa. Niin hyödyllistä kuin onkin, että tiedämme totuuden itsestämme, niin meidän on kuitenkin muistettava, että se useissa tapauksissa armoton ja lohduton kuva ihmisestä, minkä nuo »ihmissielun kirurgit» eteemme asettavat, ei sentään oli koko totuus. Ja vielä: kaikeksi onneksi on myös kirjailijoita, jotka pystyvät lukijoitaan myös lohduttamaan, rohkaisemaan, kirjailijoita, jotka pystyvät valamaan päivänpaistetta ihmisen tielle. Ja jos tällaisella kirjailijalla on aseenaan huumori, hänellä on yhä paremmat mahdollisuudet onnistua kanssaihmistensä auttamiseksi. Eräs tällainen kirjailija on M a t t i H ä l l i .

Luulen, että kaikki edellä sanottu on ehkä liian juhlallista alkulauseeksi, kun pitäisi kirjoittaa jokin esittelevä sana Matti Hällistä ja hänen uusimmasta kirjastaan »Päivänpaisteen puolella». Onhan Hälli itse kaikkea juhlallisuutta ja tärkeilyä välttävä kirjailija, niin kuin humoristin sopii ollakin. Hän ei kuitenkaan ole pintapuolinen leikinlaskija ja kaskuilija, vaan hänen huumorinsa — varsinkin tässä uudessa kirjassa, joka on kokoelma novelleja, pakinoita, tarinoita, miksi niitä nyt sitten halutaankin nimittää — nousee syvemmältä, sanoisinko suorastaan ihmisenä olemisen vaikeuden tajuamisesta. Tummat varjot saattavat siellä täällä häivähtää ohimennen lukijan tajuntaan, mutta niistä huolimatta Hälli näyttää jaksavan uskoa päivänpaisteen virvoittavaan, lohduttavaan vaikutukseen. Todelliselle humoristille eivät ole vieraita elämän pikku vaivat eikä suuretkaan ahdistukset, mutta jos hän tältä pohjalta lähtienkin osaa hymyillä ja saada lukijatkin hymyilemään, uskomaan elämään ja it-

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JUNI | 61 ÅRGÅNG | Nr 6 - 1957

»Vad jag har skrivit, det har jag skrivit!»

Meningen ovan hör till det alla måste ha läst någon gång. Den är nämligen hämtad från Bibeln; Johannes 19:22, och det är Pontius Pilatus' svar till översteprästerna, då de bad honom ändra inskriften på Jesu kors. Det finns många sådana citat, ordspråk eller vad man vill kalla dem, som vi läst eller hört sägas, men vi vet kanske inte var alla komma ifrån; det är lätt att glömma.

»*Jag är människa och intet mänskligt är mig främmande*», och »*människan spår, men Gud rår*», är talesätt man ofta hör. Det första är efter romaren Terentius, som levde före Kristus. För det andra har man skyllt »faderskapet» på olika personer, exempelvis Platon, den engelska 1300-talsförfattaren William Langford och Thomas a Kempis.

En dålig läkare kallar man »*Doktor Hjälplös*», och en sådan vänder man sig inte till när man vet, att »*snar hjälp är dubbel hjälp*», ty »*var plåga har ett skri för sig, men hälsan tiger still.*» Den ringaktande benämningen på läkare är ursprungligen titeln på en bok, som utkom i Danmark 1637. Det andra uttrycket är Pubililius Syrus 235:e sentens, och det tredje är ett citat ur Geijers dikt »Odalbonden», men uteslutet är väl inte, att Geijer tagit uttrycket från Bibeln, Matt 6:34, eller från Plasmboken från 1695.

Det talas hånande om »*polsk riksdag*» och där kan man nog säga att det rådde »*allas krig mot alla*». I den polska riksdagen hade nämligen under åren 1652—1791 varje medlem vetorätt och den villervalla detta åstadkom kan man lätt föreställa sig. Den engelske filosofen Thomas Hobbes betecknade människans ställning utanför det borgerliga samhället som ett ständigt krigstilllstånd såsom ovan uttryckes.

»*Lika barn leka bäst*» och »*kaka söker maka*» heter det. »*Tänk först och handla sedan*», sägs det. Men det sägs också ifrån, att »*tid är pengar*», och »*tiden läker alla sår*», vill någon till och med göra gällande. Det första ordspråket anses ha bildats efter ett passus i en av Tegners dikter i »Fritiofs saga», där det står: »Lika trives bäst med lika». Det andra ordspråket är säkerligen ett av de få, som kommer från folket så att säga. Det syftar nämligen till den gamla seden att ha brödkakor upphängda parvis. Det tredje citatet är hämtat ur Tolstoys soldathandbok; det användes 1908 som överskrift på ett antimilitaristiskt flygblad av Birger Svahn. Engelsmannen Benjamin Franklin har präglat uttrycket »*tid är pengar*», men samma mening i något annorlunda språklig dräkt skymtar redan hos Theofrastos (372—285 f. Kr.). Påståendet om tiden som sårläkare är av grekiskt ursprung.

»*Döm ej strax den vilseförda/Stolte broder med förakt*», är ett citat från Tegners dikt »Fridsröster». »*Det är saligare att giva än att taga*», är hämtat från Bibeln, Apostlagärningarna 20:35, där dessa »bevingade ord» finns i något annorlunda formulering. »*Jag kom, jag såg, jag segrade*», är enligt Suetonius (omkr. 70—140) ett uttryck av Caesar, som denne skrev i ett brev efter segern vid Zela.

Uttrycket »*en droppe i havet*» kommer från Bibeln, Syrak 18:8 »*Efter regn kommer solsken*», stammar troligen från ett passus i den engelske diktaren William Langfords produktion. »*En svala gör ingen sommar*», är hämtat från greken Aristoteles skrifter, närmare bestämt från fabeln om den slösaktige ynglingen, som avyttrade alla sina ägodelar utom kappan, men också sålde den, när han fick se den första svalan. »*En men ett lejon*», är ett uttryck hämtat från en fabel av Esopus. Rävhonan kom till lejonhonan och visade sina ungar och frågade spydigt om lejonhonan bara hade en enda unge. Svaret blev: »Ja, en men ett lejon!»

»*Så länge han levde, levde han glad*», är den inskription skalden Georg Stiernhielm (1598—1672) lät rista på sin gravsten. »*Allt har sin tid*», sägs det. Dessa ord (i gamla översättningen »alla ting hava sin tid») inleda och avsluta Predikaren 3:1—8, en rad gammaltestamentliga antiteser om det mänskliga livets yttringar. »*Allt lungt i Sjikapasset*», hör man ibland sägas. Det är underskriften på en målning av den i rysk-japanska kriget omkomne konstnären V. Veresjtsjagin, som föreställer en ihjältfrusen rysk soldat, som höljdes av den sakta fallande snön. Konstnären tog i sin tur underskriften efter general I. V. Gurkos triumferande telegram om passets forcering.

»*Arbetet adlar mannen*», är titeln på en roman av Marie Sophie Schwartz, som utkom 1895 och givit upphov till dessa »bevingade ord». *Arbetet befordrar hälsä och välstånd och hindrar många tillfällen till synd*», citeras efter Huvustavlan i »Lindblomska katekesen», som under större delen av 1800-talet lästes i alla svenska skolor.

»*Dem renom är allt rent*», är ett uttryck från Bibeln, Paulus brev till Timotius 1:15. »*Den breda vägen och den smala*», är nämnda i Matt. 7:13—14, där det berättas om Jesu Bergspredikan. »*Den gudarna älska dör ung*», är hämtat från Plautus och kommer sålunda från grekiskan.

»*En ropandes röst i öknen*», är ett uttryck med ganske märklig »historia». Det kommer av ett översättningsfel i Gamla Testamentet (Jes. 40:3). Nya översättningen har rättat misstaget men ordspråket dog givetvis inte för den skull. »*Dödens barn*» kommer också från Bibeln, där uttrycket finns på flera ställen, exempelvis i 1 Samuelsb. 26:16. »*Döden i skönhet*» *är* ett missbrukat uttryck, ofta använt i skildringar om älskande par, som sökt döden tillsammans, exempelvis om »Sparre-Madigantragedien». Uttrycket har präglats av Ibsen i hans verk »Hedda Gabler», som utkom 1890.

»*O, heliga enfald*», är ett uttryck man anser att Johan Hus först använt. Han brändes som bekant på »kättarbålet» 1415. Det sägs att han fällt uttrycket, då han såg en gammal man komma släpande med en vedbörda, som han skulle kasta på bålet. »*Fjällen falla från ögonen*», är ett bibeluttryck, hämtat från berättelsen om hur »Saulus blev Paulus». Också de sistnämnda orden hör förresten till »de bevingade».

»*Ögonsten*» är ett bibelord, hämtat från 5 Moseb. 32:10. Ett »*alexanderhugg*» behövs för att lösa en »*gordisk knut*». De bägge uttrycken ha ett nära sammamhang. I Zevstemplet i Gordion förvarades ett dragok och en tistelstång, sammanfästade med en sinnrik knut, som ingen kunde lösa, fast mången försökt. Det var lönt att försöka, ty en spådom lovade väldet över hela Asien åt den som lyckades. Alexander den store hade vunnit stor seger över sina fiender, men det behövdes en seger till för att trygga hans välde över Asien. Han kom till templet, försökte lösa knuten, lyckades inte, drog svärdet, högg av knuten — och blev snart herre över hela Asien. Om historien är »gjord», så är den — som Waldemar Langlet påpekar i sin bok om »bevingade ord» — mycket »välgjord»!

»*Guds kvarnar mal långsamt*», säger ett ordspråk, men det är underförstått att man skall tänka sig fortsättningen: »men de mal säkert». Ordspråket stammar från greken Sextus Empiricus, omkring 180 e. Kr. »*I dag mig, i morgon dig*», säger ett varnande ordspråk, men »*så länge det är liv, är det hopp*», har mera av förtröstan att komma med. Båda ordspråken är hämtade ur Bibeln, det första från Syrak 38:23, det andra från Salomos predikare 9:4.

Om kärleken, den mångbesjungna, har det givetvis fällts många mer eller mindre visa ord, vilka blivit bevingade. »*Var är kvinnan*»? är exempelvis ett vanligt ord i tidningsspalterna, när sensationella — ofta kriminella — händelser kommenteras. »*Det är kvinnan bakom allt*», sjöng Ernst Rolf på sin sid, och rubriken på den kupletten har han givetvis tagit efter det gamla ordspråket i ovanstående, vars upphov tillskrives flera personer, men troligen stammar från Alexander Dumas d. ä., som i »Les Mohicans de Paris» skriver: »Det finns en kvinna i varje »affär», så fort jag får en rapport, säger jag: Sök upp kvinnan! Man söker upp kvinnan och när hon är funnen» . . .

Det heter att »*kärleken är blind*» och det talas om »*kärlek vid första ögonkastet*». Men så talas det också om »*korgen*» och »*den överblivna kartan*». Dt första uttrycket kommer sig av att Amor, den romerska mytologiens kärleksgud, alltid avbildades med bindel för ögonen. Det andra uttrycket kommer från engelsmännen William Shakespeare och Ch. Marlowe. »Fick du korgen»? frågas det. »Ja, men det fanns botten i den», svarar kanske den tillfrågade. »Han fick en bottenlös korg», är ju också ett vanligt uttryck. Det sägs, att i forna tiden brukade friaren hissas upp till den tillbedda i en korg, som hon i nåder sänkte ned från frustugan (som försiktigtvis brukade vara inrymd i andra våningen, där sådan fanns!). Var då friaren misshaglig, satte den elaka flickan en lös botten i korgen, så att han »*föll igenom*» — därav ett annat »bevingat ord». Senare utvecklades därigenom det bruket, att den misshaglige friaren avvisades genom att man gav honom en miniatyrkorg i »present». Man kan inte bestämt säga om dessa bruk existerat. Möjligen kan allt detta ha hämtats från någon saga. På postkontoren hade man förr en anslagstavla eller liknande, på vilken »överblivna», det vill säga icke avhämtade brev fästes upp. Därav kom uttrycket »på överblivna kartan». Man liknade en kvinna, som inte blivit gift, vid ett brev, som inte hämtats. Detta bildspråk lär först ha använts av Triewald 1712, i dikten »Gamla jungfrurs beröm».

»*Ingenting lärt och ingenting glömt*», anses vara ett uttryck den franske ministern Talleyrand (1754—1838) skall ha fällt om den franska kungaätten Bourbon. »*Komma av sig vid ingången*», säger man en människa gör, som kanske inte förstår, att »*friskt vågat,* (är) *hälften vunnet*», och inte kan »*lyfta sig själv i håret!*» Det första ordspråket är taget ur »Dumboms leverne», en svensk tolkning av J. H. Kellgren och A. M. Lenngren av en bekant fransk dikt. Uttrycket är nog av Kellgren, som förmodligen skrev det mesta av dikten. Det andra uttrycket är en tysk form av en latinsk sentens, som Horatius utpekas som pappa till. Det sistnämnda uttrycket är hämtat ur boken om Münchhausens äventyr. Han påstod nämligen att han lyft sig själv i håret, när han en gång sjunkit ned i ett träsk.

Vi kom att nämna Münchhausen, ett namn, som också blivit ett slagord. Man säger ofta om en storljugare, att han är »en riktig münchhausen». K. F. von Münchhausen var en tysk baron och ryttmästare, som levde 1720—1797. Han deltog på rysk sida i ett krig mot turkarna och om sina upplevelser under kriget, samt on sina jaktäventyr, hade han en mängd hiskliga historier att berätta — alla minst sagt »överdrivna». En tysk professor, R. E. Raspe (1737—1794) samlade och utgav dessa historier 1785, och Münchhausen fick sålunda själv läsa dem! Han lär inte precis ha gillat lektyren!

Professor Raspe gav först ut boken i London, vilket nog var en berömdvärd försiktighet! Sedan blev den översatt till nästan alla språk, blev en av världens mest lästa böcker, och gav upphov till orden »*münchhausen*» och *münchhausiad*». Raspe gav dock ut bara ett begränsat urval av »historierna». Värre blev det för den stackars baronen sen skalden G. A. Bürger (1747—1794 översatt och utvidgat »verket», samt försett det med munter stilistisk utsmyckning!

»*Det bästa hos människan är hunden*», är ursprungligen texten till en teckning av fransmannen Etienne Charlet (död 1845). Teckningen framställer en man, som smeker en hund. I Sverige lanserades sedan uttrycket av kåsörerna Hans Zetterström och Erik Zetterström, far och son.

»*Stränga herrar regera inte länge*», är ett uttryck, som hämtats från Seneca d. y. Sådana herrar få kanske ibland »*bita i gräset*», ett talesätt, om vars ursprung det råder delade meningar. Troligtvis är väl ändå, att uttrycket uppkommit ur det gamla påståendet, att soldater, vilka träffats av bukskott, skulle bita i gräs och jord och annat de kom nära, innan de dog. En minst sagt makaber bakgrund till ett ofta använt ordspråk! Den som biter i gräset får alltså »*ligga på sitt yttersta*». Dessa ord är från Bibeln; Markus 5:23; »Min dotter är i sitt yttersta».

»*Tillbaka till naturen*», var en gång i tiden ett slagord för en litterär »skola». Den franske författaren J. J. Rousseau är uttryckets upphovsman. »*All bildning står på ofri grund till slutet/Blott barbariet var en gång fosterländskt*», står det i Tegners dikt »Sång den 5 april 1836». *En händelse, som ser ut som en tanke*», skrev Geijer om Kalmarunionen. »*Jag minns den ljuva tiden*», är ett citat dikten »Pojkarna» av A. M. Lenngren. »*Intet är som väntans tider*», är citerat efter inledningsorden i E. A. Karlfeldts dikt med samma namn.

Från Bibeln härleder sig uttrycket »*spjärna mot udden*». Det står i Apostlagärningarna 9:5 (Jesu ord till Saulus), och kommer sig förmodligen av, att de judiska lantmännen, åtminstone i biblisk tid, använde en träpik till att driva på sina dragdjur med.

»*Skynda långsamt*» tillskrives kejsar Augustus, och orden »*med ondo eller godo*» (nolens volens) präglades av kyrkofadern Augustinus. »*Filippik*» kallas ett skarpt utfall i tal eller skrift, efter Ciceros benämning på sina tal mot Antonius (»Philippicae»), i anslutning till Demostenes »filippiska» tal.

»*Margaretaflätor*» är ett namn, som man anser Goethe givit upphov till genom sitt verk »Faust». Ändå är det nog så, att det är A. von Krehling, som genom sina teckningar till »Faust» givit upphov till uttrycket, vilket sedan fick än större spridning genom operan »Faust».

När det gäller bibelcitat — och vi har återgett många sådana i denna artikel — har vi bara nämnt ett av de ställen i Bibeln där de finns. I noter under respektive bibelvers hänvisas emellertid till jämförbara ställen. Det kan givetvis finnas mer än en förklaring till det ena eller andra ordspråkets uppkomst och vi gör inte anspråk på ofelbarhet; dock skulle vi våga förmoda att de källor vi använt hör till de tillförlitligaste. Vi har gått in för filosofen Benjamin Höijers tes: »Sök sanningen»! men vi har inte behövt fara så långt som Höijer rekommenderar för att finna den!

Ur Dövas Vän, Sverige. *J. E. M.*

Helen Keller i Helsingfors

Lugnt och skönt flygresan förflutit berättade dr Helen Keller den 12 maj vid ankomsten till Helsingfors. Hon och hennes sekreterare, miss Polly Thompson möttes av Förenta staternas ambassadör John D. Hickerson.

Helen Keller hyllades den 15 maj i Finska Handelshögskolan vid en fest som arrangerats av blind- och dövorganisationer.

Helen Kellers resan har arrangerats av USA:s utrikesministerium.

Döv(stum) finskhetsiver?

I senaste nummer av Kuurojenlehti — Tidskrift för döva finns en finsk notis om det förestående besöket i Helsingfors av amerikanskan Helen Keller, den berömda blinda och döva kvinnan, som trots sitt handikapp kunnat förvärva fil. doktorsgrad. Tidskriftens fyra svenskspråkiga sidor *innehåller* nu, *som oftast, skäligen intresselöst trams.* Ända har redaktionen inte behagat införa notisen om H. Keller på svenska. De döva från svenska hem och med svensk skolning skall alltså inte få veta något om hennes besök och därmed förhindras att anhålla om inbjudningskort till den officiella festen för henne. Eller föreligger ett »beklagligt förbiseende»?

För några sedan slopades den enbart svenska tidskriften för döva och »sammanslogs» med den finska efter »omröstningar» i Dövstumförbundet, vars, ordförande är föreståndare för en finsk dövskola. I »omröstningen» *övertalades* även de svenska medlemmarna att rösta för sammanslagningen. Det går lätt att övertala döva till nästan vad som helst, som den hörande ordföranden mycket väl känner till. »Landets bästa pennor» skulle medverka till att de fyra svenska sidorna skulle bli bra. Resultatet har i allmänhet varit ganska beklämmande. Men även upplysningar av intresse för alla döva har lyst med sin frånvaro i den svenska avdelningen. Förbundet har inte heller sitt svenska namn infört i Helsingfors telefonkatalog. Får man hoppas på förbättringar?

Det är ju numera för sent att i Tidskriften införa på svenska en notis om ovannämnda celebra besök. Men jag har råkat höra att lärarkollegiet vid D ö v - s k o l a n i B o r g å är intresserat av det, och vilka vore väl mer intresserade än de som ägnat sitt liv åt arbetet för de dövas förkovran? Förbundet skulle kunna visa sin goda vilja genom att tillsända skolan ett skriftligt meddelande (på svenska). Kan inte lärarna av någon anledning få inbjudningar, så kan de åtminstone meddela sina före detta elever. Utan ett svenskt meddelande av

något slag kan de svensktalande — döva eller icke döva — inte förutsätta, att deras ansökningar om inbjudningskort alls kommer att beaktas.
Hbl. 6. 5. 57 Borgåbo.

De svenska dövas tidskrift

I anledning av »Borgåbo»s insändare i Hbl om »Döv(stum) finskhetsiver?» ber jag få säga, att orsaken till den uteblivna notisen om Helen Kellers besök i Helsingfors, beror på att den svenskspråkiga redaktören för tidskriften icke kunnat utöva sin tjänst på grund av sjukdom sedan april månad.

Att den svenska tidskriften slopades för några år sedan och sammanslogs med finska beror på att det blev rätt dyrt att upprätthålla två tidskrifter. Jag var själv med vid »omröstningen» och jag röstade tillsammans med många döva svenskar för »sammanslagning» av tidskrifterna. Vi blev *icke övertalade* att rösta för sammanslagning. Finlands Dövas Förbunds ordförande han har inte alls övertalat oss döva svenskar att rösta för sammanslagning.

För att tidskriften skall bliva bättre fordras upplysningar av värde. Hur vore det om lärarkollegiet i Borgå dövskola skulle bidra med upplysningar som passar för fullvuxna döva? Den svenskspråkiga redaktören har många gånger beklagat sig för mig att han inte får motta några bidrag, upplysningar m.m. *Mitt intresse för den svenska tidskriften ökades, då den sammanslog med den finska.*
Hbl 9. 5. 57 Ole Ahlbäck.

Döv(stum) finskhetsiver?

Signaturen »Borgåbo» ondgör sig i Allmänhetens spalt av den 6 dennes över att Kuurojen Lehti — Tidskrift för döva, underlåtit att på de svenskspråkiga sidorna införa en notis om den fest som skall arrangeras till Helen Kellers ära. Ävenså klagar skribenten över den svenskspråkiga avdelningens futtiga innehåll.

Vad det förstnämnda klagomålet angår, så är det i själva verket ett »beklagligt förbiseende», ty den svenskspråkiga avdelningens redaktör hade insjuknat och den ställföreträdande redaktören hade inte observerat saken. För innehållet i denna avdelning ansvarar närmast en för detta elev från Borgå dövskola med svenska som modersmål. Frågas blott, varför inte den klandrande samt lärarna vid Borgå dövskola hjälpt honom i detta hans arbete.

»Borgåbo» är också missnöjd med att den finskspråkiga »Kuurojen Lehti» och den svenskspråkiga »Tidskrift för döva», som tidigare utkom skilt för sig, sammanslogs.

Det var de svenskspråkiga döva som själva önskade en sammanslagning. Det berodde inte som skribenten påstår på någon övertalning av de döva. Detta är ett djupt kränkande av våra döva medborgare, ty många gånger kan de sköta sina angelägenheter bättre än de hörande. Då denna sak avgjordes, yttrade ordföranden inte ett ord varken för eller emot. De svenskspråkiga döva förstod mycket väl, att det inte lönade sig att trycka och distribuera en ytterst liten upplaga skilt för sig.

Dessutom ville de genom den erlagda prenumerationsavgiften följa med vad som händer bland de finskspråkiga döva.

Bland de döva existerar ingen språkfråga, fastän skribenten försöker att underblåsa den. För dem är ödesgemenskapen viktigare.

Finlands Dövas Förbund.

FAMILJENYTT

Den 27 juni fyller änkefru Hildur Björn 60 år i Jakobstad. Hon är född i Kronoby, genomgått i Borgå Dövskolan. Senare gifte hon sig med snickaren Uno Björn. Efter makas bortfälle har Hildur bestått många år i styrelsen vi Jakobstads Dövas Förening och kvinnoföreningen.

Jakobstads Dövas vänner lyckönskar 60 åringen.

FRÅN HEMLANDET

H.D.F:s Ungdomsklubbs årsmöte försiggick den 20 januari varvid valdes till klubbens ordförande Väinö Tolsa och till styrelsemedlemmar Juhani Seppänen (viceordförande och kassör), Kauko Laukkanen (sekreterare), Sirkku Raivio (uppbördsman) och Anna-Liisa Vehkama. Suppleanter blevo Åke Lindman och Eeva-Liisa Markola.

JAKOBSTADS Dövas Idrottsförening firar sitt 30-årsjubileumsfest vid dövas sportstuga »Hällebo» den 8—9 juni med gott program och olika sportlekar ordnas även näml. bordtennis, badminton och målskjutning med luftbössa, intressanta sport. Logi ordnas även där, så en var olika föreningarnas medlemmar äro varmt välkommen till J:stads I:s föreningens 30 årige fest. Passa på att fira under Pingsten som alla ångrar ej att vara med festen.

K. M.

HJÄRTEVARMT tack för all uppvaktning i form av gåvor, blommor, telegram m.m. på min 60-årsdag.

Knut Rosenberg.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Åbo, Dövskolan. Tel. 11 490.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E. 10. Tel. 38 154.
Svenskpr. red.: *Börje Ahlbäck,* Helsingfors, Stora Robertsg. 1 A 5. Tel. 24 159.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1957: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 500:—.

seensä, silloin hän on tehnyt suuren palveluksen lukijoilleen.

Matti Hällin kirjan sisältöä on tässä mahdotonta ruveta yksityiskohtaisesti selostamaan. Olen halunnut vain muutamin sanoin huomauttaa, että se on kirja, jota varauksetta voi suositella jokaiselle hänen kirjallisesta maustaan huolimatta. Hällin ulkonaisesti katsoen kevyt ja kirkas tyyli tekee sen kenelle hyvänsä helppolukuiseksi. En väitä, että se on niin sanottua suurta taidetta, mutta joka tapauksessa se on hyvää kerrontaa, joka välittömän hauskuuden ohella antaa lukijalle enemmänkin, sanalla sanoen päivänpaistetta, joka saattaa jäädä pysyvästikin mieltä lämmittämään.

A. R.

Merkkipäiviä

80 VUOTTA täytti viime huhtikuun 6 p:nä Lennart Mäkelä Kausalan Kujansuussa Iitin pitäjässä. Hän syntyi 6. 4. 1877, kävi Porvoon kuurojenkoulun, ollen ent. opettajan, myöh. aistiviallisskoulujen tarkastajan Valter Forsiuksen oppilaana 3 vuotta, minkä jälkeen sai opettajakseen Iivari Savolaisen 3 vuodeksi. Koulunkäynti kesti 6 vuotta, päättyen 6. 6. 1896. Lennart Mäkelä valitsi elämäntyökseen kirvesmiehen ammatin, missä hän vuosien mittaan kehittyi taitavaksi ammattimieheksi. Hän on rakentanut itselleen oman talon Kausalan Kujansuuhun. Luovutettuaan sen pojalleen hän viettää vanhuudenpäiviään saunakamarissa vaimonsa Tyynen kanssa.

80-vuotispäivänään Lennart Mäkelä joutui omaisten, ystävien ja muutamien kuurojen onnittelujen kohteeksi, saaden kukkia, sähkeitä, rahalahjan ym. Toivotamme hänelle rauhallista elämäniltaa.

F. Puolakka.

75 VUOTTA täyttää kesäkuun 1 p:nä Vihtori Mäkelä Kausalan Sampolassa. Hän syntyi Punkalaitumella 1882. Kuulonsa menetti noin 3-vuotiaana tapaturmaisesti. Kävi Jyväskylän kuurojen viittomakoulun, minkä päätyttyä ryhtyi kivityömieheksi, ollen välillä työssä sahalaitoksellakin Huittisissa. Avioliiton hän solmi 1920 Saima Niemisen kanssa ja rakensi oman talon Kausalan Sampolaan Iitin pitäjässä. Hän on aina ollut lämminsydäminen ja vieraanvarainen kaikille. Avioliitossa syntyi 4 lasta, joista elossa on 3. Hänen kaksi kuulevaa poikaansa Oiva ja Voitto ovat hyviä urheilijoita, saaden useita palkintoja kilpailuissa. Vihtori Mäkelä on myös uskollinen Karjalan Kuurojenyhdistyksen perustajajäsen. Toivotan 75-vuotiaalle mitä parhainta onnea ja Jumalan siunausta sekä paljon terveyttä ja elinvoimia.

F. Puolakka.

75 VUOTTA täytti toukokuun 9 p:nä rouva Betty Hallberg Sulvassa. Hän on Vaasan Kuurot r.y:n kunniajäsen ja on saanut liitolta pronssisen ansiomitalin.

75 VUOTTA täytti toukokuun 31 päivänä leskirouva MIMMI PELTOMÄKI Tampereella. Hän on Tampereen Kuurojenyhdistyksen kunniajäsen ja lahjoittaja.

60 VUOTTA täyttää heinäkuun 7 p:nä neiti Elli Makkonen Putikossa.

60 VUOTTA täyttää heinäkuun 9 päivänä leskirouva MARTTA PÖYHÖLÄ Tampereella.

Kokouksia

IMATRAN Kuurot r.y. järjestää hauskat ohjelmat kesäkuun 8-9-10 p:nä Imatrankoskella Uudella Yhteislyseolla, alkaen lauantaina klo 19 ja molempina pyhinä klo 12.

Puhujaksi tulee rva Kirsti Ahonen Tampereelta. Kahvi, virvoke ja ruokatarjoilua. Ohjelma hyvä ja monipuolinen, mm. oikea elävä apina, näytelmä ym. Kaikilta junilta ollaan vastassa Imatran ja Rauhan asemilla. Tervetuloa.

KOTKAN Kuurojen Yhdistyksen kesäjuhla pidetään Inkeroisissa myöhemmin ilmoitettavassa paikassa I Helluntaipäivänä, 9 p:nä kesäkuuta alkaen klo 19.

Ohjelma monipuolista ja vaihtelevaa. Huvipuolena mm. nuolenheittoa, arvauskilapailua ym.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

HAAPAJÄRVELLÄ pidetään Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät kesäk 9—10 p:nä klo 13, jolloin alkavat ohjelmat Kunnantalossa. Kesäkuun 8 p:nä on vapaa seurusteluilta, alkaen klo 19. Toivomme puhujia muualtakin. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

SALON seudun Kuurojenyhdistys pitää kesäjuhlansa kesäkuun 16 p:nä, alkaen klo 12 Halikon Vaskiolla Iltasten huvilassa. Sinne saapuu yhtähyvin Salosta kuin Turustakin linja-autolla. Salosta lähtee »Salo-Vaskio» linja-auto klo 8.30 ja 12.05 ja Turusta »Turku-Paimio-Vaskio-Salo» klo 10.15.

Toivomme Turusta mm. dipl.ins. Runo Savisaarta ym. puhujiksi. Ohjelmassa on vaihteeksi kesäpelejä ja muuta huvipuolta. Tervetuloa!

KERAVALLA on kesäkuun 16 p:nä kirkkopäivä Seurakuntatalossa, alk. klo 14. Puhujiksi ovat lupautuneet past. Lauri Paunu, rva Katri Pitkänen, sisar Eeva Malmila ym. Tervetuloa!

KUOPION Kuurojen Yhdistys järjestää juhannusjuhlan, mm. sauna, kokko, hauskoja leikkejä ym. juhannusaattona kesäk. 21 p:nä omassa kesäkodissa. Tervetuloa!

TYRVÄÄN Kuurojen yhdistys »Heffata» ry:n 50 vuotis- ja toimitalon vihkiäisjuhla alkaa juhannuspäivänä kesäkuun 22 p:nä klo 12. Ohjelmassa mm. pastori L. A. Paunun vihkiäispuhe, johtaja Urho Kierimon juhlapuhe.

— — — —

Päiväjuhlan jälkeen järjestetään klo 19 ohjelmallinen illanvietto. Tunnettuja puhujia pyydetään. Yhdistyksen talo sijaitsee Vammalan aseman läheisyydessä.

— — — —

Juhannusaattona järjestetään juhannusvalvojaiset Tyrvään seurakunnan leirimajassa Houhajärven rannalla. Autokyyti järjestetään sinne Kuurojen talolta klo 19 aikaan. Perillä on saunominen, uiminen, leikki, jne.

Hyvä ravintola on Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Johtokunta.

— — — —

Heffata näin ilmoittaa:
Juhla meille tulollaan
kesä aikaan ihanaan

Puolivuosisataa taivalta
on ehditty jo kulkea.
Siksi näin nyt kutsumme
Kaikki vieraaks juhlaamme
Juhannuksen aattona
kokoonnutaan talolla
Heffatamme omalla—
Siellä juhla aletaan
Tulkaa kuurot kautta maan!
(sitten)
Retki leirimajalle
Houhajärven rannalle
Siell' on paljon ohjelmaa:
uida, saunoitella saa
voipa myöskin kalastaa.
Valoisinta kesäyötä
riemu elää toisten myötä.

Myös toinen suuri asia
on meillä juhlan aiheena:
Kun koti uusi valmiina
on kutsumassa kuuroja
nyt vihkijuhlaan vakavaan,
ja aina yhteistoimintaan.

Ohjelmassa mainitaan
mitä meillä tarjotaan:
Sanaa monin eri tavoin,
ravintola on myös avoin
Keskeen suven suloa!

Tervetuloa!

KYMENLAAKSON Kuurojenyhdistyksen lystikkäät juhannuskokkojuhlat pidetään Porlammilla mv. Martti Jarvan kartanossa juhannusaattona 21 p:nä kesäkuuta. Ohjelmasta mainittakoon mm. uimapukukilpailu, jossa on esiinnyttävä omavalintaisissa uimapuvuissa ja kokko palaa jne. Parhaille uimapuvuille annetaan hyviä palkintoja. Talosta saa syötävää vatsan täyttämiseksi. Linja-autot kulkevat sopivasti joka suunnalta esim. Lahdesta, Loviisasta, Kotkasta ja Kouvolasta Porlammin kartanoon, jossa osanottajien vastaanotosta huolehditaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. Huom.! Vuodevaatteensahan jokainen tuo tullessaan.

KARJALAN Kuurot r.y. pitää juhannusjuhlan maanvilj. Mikko Kokkolan maatilalla juhannusaattona 21 päivänä kesäkuuta, Samalla on suuren Kymijoen rannalla juhannuskokko, leikkejä, kansantanhuja. Kansallispukujen käyttö olisi suotavaa. 22 p:nä, juhannuspäivänä, isossa maalaistuvassa ohjelmasuoritusta, rannalla uintia ym. Hyvä ravintola ruokailua varten. Sinne pääsee autolla Voikkaan kautta Oravalaan kaupp. Tiihosen kohdalla pois. Junalla pääsee Korvenlaidan pysäkille, josta on 2 km matka maanteitse Kymijoen rannalla olevaan suureen taloon. Matto-arvontaa! Tervetuloa juhannusjuhlaan ja emäntä Alma Kokkolan 60-vuotispäiville.

JOENSUUN seudun kuurot r.y:n esitelmäpäivät ja kesäjuhlat pidetään kesäkuun 29—30 p:nä Karjalan talolla (Ilosaarella, lähellä asemaa), alkaen lauantaina klo 17.30 ja jatkuen sunnuntaina päivällä. Kannattaa tulla kaukaakin kesäiseen Joen kaupunkiin, koska samoihin aikoihin pidetään P-K:n Messut, ja lisäksi koetetaan saada hyvät puhujat.

LAHDEN Kuurojen Yhdistys järjestää päiväohjelman heinäkuun 7 p:nä klo 9 Herralan Uusitalossa maanvilj. Huvi Lehtosen luona. Ohjelmassa on onkimista, nuolenheittoa, onnenpyörä ym.

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y. viettää 50-vuotisjuhlaansa vaatimattomin juhlallisuuksin syyskuun 8 p:nä.

Juhlapaikka y.m. ilmoitetaan myöhemmin.

VAASAN Kuurot r.y. järjestää vihkiäiset ensi syyskuun 15 p:nä Kuurojen talossa Vaasassa. Lähemmin ilmoitetaan tässä lehdessä myöhemmin.

Syyskuun 14—15 p:nä pidetään kuurojen esitelmäpäivät Vaasassa. Tervetuloa Vaasaan!

Shakkia

KUOPION A. SAVOLAINEN SUOMEN KUUROJEN MESTARIKSI

Jyväskylän E. Lahti paras B-pelaaja!

SUOMEN Kuurojen Shakkiliiton mestaruus- ja liittoturnaus päättyi I pääsiäispäivänä J:kylässä. Turnaus muodostui harvinaisen tiukaksi ja tasaväkiseksi niin mestaruusryhmässä kuin myös yhdistetyssä A- ja B- luokassakin ja sitä seurattiin jännityksellä loppuun asti. Viimeisillä kierroksilla oli harvinaisen paljon yleisöäkin tullut jännäämään loppuvaiheita, moni juuri oman miehen, nuoren E. Lahden suorituksia yhdistetyssä A-B-luokassa.

Mestaruusryhmän tulokset ja pelit ilmenevät seuraavasta:

1) A. Savolainen, Kuopio, voitot Liuksesta, Putkosesta ja Kedosta
2) H. Lius, H:ki, voitot Saarisesta ja Kedosta, tasapeli Putkosen kanssa
3) E. Saarinen, H:ki, voitot Savolaisesta ja Putkosesta
4) E. Putkonen, H:ki, voitot Kedosta ja tasapeli Liuksen kanssa
5) P. Keto, T:ku, voitto Saarisesta.

Kukaan ei siis selviytynyt miinuksitta, mutta ei myöskään jäänyt pisteittä, mikä on osoitus tasaväkisyydestä, ottaen huomioon ryhmän pienuuden. Savolainen aloitti nollalla, mutta keskittyi hyvin jälellä oleviin peleihin ja tulos oli sen mukainen. Viime vuoden mestari jätettiin nyt jumboksi ja Kuur. Shakkiliiton sääntöjen mukaan pelaavat M-ryhmän jumbo ja A- luokan voittaja ottelun ja sen voittaja pääsee M- ryhmään. Hauska pykälä!

Tulokset A-B-lk:ssa:

1) E. Haapanen, H:ki (A-B) 6 p, 2) E. Lahti, J:kylä (B-lk) 5 ½ p, 3-4) A. Sihvola, H:ki (A-lk) ja E. Tolsa, H:ki (B-lk) 4 ½ p, 5) E. Helminen T-re (A-lk) 4 p, 6-7) P. Hellström, H:ki (A-lk) ja Y. Timonen, Oulu (B-lk) 3 ½ p, 8) V. Kerminen, T:re (B) 2 ½ p, 9) J. Laaksonen, K:pio (B) 2 p.

E. Lahti oli vahvana voittajaehdokkaana koko ryhmässä, mutta viimeisen pelipäivän ohjelma sattui hänen kohdallaan harvinaisen tiukaksi, kolme kovaa kierrospeliä ja viimeinen peli 5×5 minuutin pikapelinä. Kahdessa viimeisessä yhteenotossa tuli takapotkut, mutta tulokseksi tuli kuitenkin hyvä toinen sija. Palkinnot jaettiin erikseen A- ja B-luokille, joten ne jakaantuivat A-lk- 1) E. Haapanen, 2) A. Sihvola, 3) E. Helminen. B-LK: 1) E. Lahti, 2) E. Tolsa, 3) Y. Timonen.

Tuloksensa perusteella korottui Lahti A-luokkaan. Mestaruusryhmässä jaettiin kolmelle parhaalle mitalit. Mitalit ovat isokokoiset ja komeat. Ne on suunnitellut taiteilija O. Entelä. Kolme parasta sai lisäksi muistopalkinnot kussakin luokassa ja erikoispalkinnon hyvästä suorituksesta M-ryhmässä sai A. Savolainen ja A-luokassa E. Haapanen. Sinänsä turnaus onnistui hyvin, eikä ylituomarina toimineen V. Hännisen tarvinnut puuttua kuin kahteen vähäpätöiseen seikkaan. Yhtään protestia ei jätetty, joten voimme onnitella 10-vuotista J:kylän Kuur. Shakkikerhoa onnistuneesta turnauksestaan.

Onneksi olkoon!

KUOPION Kuurojen Shakkikerho järjestää shakkiseuraottelun Jyväskylän Kuurojen Shakkikerhoa vastaan hra V. Rahkosen lahjoittamasta komeasta kiertopalkinnosta Kuopion Kuurojen Yhdistyksen kesäkodissa elokuun 11 päivänä, alkaen klo 9.

VAKUUTUSLÄÄKÄRI tri Jorma Larjangon osoite on 15. 5. lähtien Mechelininkatu 16 A 19 (4:s kerros). Puhelin 44 44 23.

Vastaanotot maaseutulaisille tilattava hyvissä ajoin rouva Anni Jokelaisen, os.: Viherniemenkatu 1 A 21, Helsinki (puh. 77 97 60) tai sisar Eeva Malmilan, os. Kustaankatu 3 A 4, Helsinki (puh. 77 77 32) kautta.

Mistä johtunee?

Aina kun joku kuuro saa tunnustusta tahi kunniaa, mitalien tahi muun muodossa, ovat toiset häntä solvaamassa ja koettavat saada kaikin tavoin kunnian pois häneltä. Kuurojen maailmassa on kaikki niin köyhää ja pientä, että ei kannata ruveta takaa ajamaan kunniamerkkejä tahi mitaleja. Jokainen ihminen on luonnostaan kunnianhimoinen ja tämä ei ole pahe, se on hyve, sillä se kannustaa ihmistä eteenpäin. Sellainen ihminen jolla ei ole kunnianhimoa ei pääse pitkälle elämässä.

Lopettakaa rumat puheet ja kirjoitukset tovereistanne, jotka ovat saaneet tunnustusta ja sallikaa heidän pitää mitalinsa. Olkaamme iloisia että Laurit, Ruurit ym. ovat saaneet kunnianosoitusta ja iloitkaamme heidän kanssaan ja onnitelkaamme heitä, sillä he ovat meidän joukkoamme. Mehän emme ole kaikki olleet katsomassa mitä hyvää he ovat tehneet. Uskokaamme niitä jotka kunnian heille ovat suoneet ja yhtykäämme vilpittömin mielin antamaan omastakin puolestamme heille tunnustusta ja kiitosta.

E. Virtanen

Urheilua

KILPAILUKUTSU

Täten meillä on kunnia kutsua kaikkia SKUL:n alaisia seuroja jäsentensä kautta ja yksityisiä jäseniä osallistumaan liiton

yleisurheilumestaruuskilpailuihin

jotka ovat samalla SKUL:n valintakilpailut Milanon kuurojen VIII maailman kisoihin. Kilpailut pidetään asianomaisella luvalla seuramme 50-vuotisjuhlan yhteydessä Tampereella Pyynikin urheilukentällä lauantaina heinäkuun 20 pnä klo 14—17 ja sunnuntaina heinäkuun 21 pnä klo 12—15.

OHJELMA

Lauantaina 20. 7. klo 14.00:

200 m, 800 m, 5000 m, 100 m naiset, 1000 m nuoret, kuula, kuula nuoret, kiekko, kiekko nuoret korkeus, korkeus naiset, 3-loikka.

Sunnuntaina 21. 7. klo 12.00:

100 m, 100 m nuoret, 400 m, 1500 m, ruotsalaisviesti 100+200+300+400 m, kuula naiset, keihäs, keihäs nuoret, seiväs, pituus, pituus nuoret, pituus naiset.

Kilpailuissa noudatetaan SVUL:n kilpailusääntöjä

Kaikissa lajeissa jaetaan SKUL:n mestaruusmitalit I-III palkintoina paitsi viestissä I-II. Lisäksi jaetaan kunniapalkintoja päättäjäisjuhlassa.

Nuorten (alle 21 v.) iän varmentavat seurat.

Osanottoilmoitukset on lähetettävä viimeistään lauantaihin heinäkuun 13 pvään mennessä osoitteella Eero Helminen, Hämeenkatu 18 A 10, Tampere. Maksullinen majoitus varataan pyydettäessä. Myöhästyneitä ilmoituksia ei huomioida.

Osanottajain majoitus on järjestetty Uimahallin majaan (Pirkkalanvaltatien ja Mariankadun kulmauksessa). Sinne on linja-autokulku Tampereen

rautatieasemalta reittiä Hämeenkatu-Keskustori-Kauppakatu-Pirkkalanvaltatie.

TAMPEREEN KUUROT URHEILIJAT- seuran 50-vuotisjuhla on lauantaina 20. 7. klo 19 Kalevan Yhteiskoulussa Kalevan puistotie 30 ja kilpailujen päättäjäisjuhla sunnuntaina 21. 7. klo 18 samassa paikassa.

Tervetuloa kuurot kautta Suomen seuraamaan jännittäviä kilpailuja ja samalla toivotamme teidät tervetulleiksi seuramme 50-vuotisjuhlaan.

TAMPEREEN KUUROT URHEILIJAT r.y.

Matti Kattainen, puheenjohtaja — Eero Helminen, sihteeri

VAASAN Wellas järjestää huvimatkan Arvo Koskelan huvilaan kesäkuun 8—9 p:nä. Kesäkuun 8 p:nä pidetään jäsenten urheilukilpailut Hietalahden urheilukentällä klo 15—16. Miehille 5-ottelu ja naisille 4-ottelu.

Kuurot, jotka haluavat tulla mukaan, ilmoittakoot allekirjoittaneelle viimeistään kesäkuun 2 päivään asti, osoitteella Vaasan Wellas r.y., Käsityöläiskatu 6, Palosaari.

Kotimaasta

INVALIIDIEN Vuokratalo Oy. Lahdessa. Yhteistoiminnassa ovat Lahden Sotainvaliidit, Lahden Tuberkuloosiyhdistys, Lahden Reumayhdistys, Lahden Sotalesket, Lahden Sokeainyhdistys ja Lahden Kuurojenyhdistys rakennuttaneet kuvassa olevan asuintalon. Tammikuussa valmistui tämä 7-kerroksinen rakennus ja siinä asuu 46 perhettä, joista Lahden Kuurojenyhdistys varasi 3 osakehuoneistoa jäsentensä kuuroille perheille.

Lahden kaupunki on myöntänyt tontille 10 vuoden vuokravapauden. Talo on Aravalainan ja pankin luoton turvin rakennettu.

Väinö Salomaa

Otto Heino

KERAVAN Puutyöväen ammattiosaston johtokunta oli kerääntynyt täysilukuisena osaston puheenjohtajan asuntoon 24. 11. tavallista harvinaisemman tapahtuman todistajiksi. Kysymyksessä oli liiton myöntämien ansiomerkkien antaminen osaston vanhoille ja aktiivisille veteraaneille Väinö Salomaalle ja Otto Heinolle. Tällä kerralla tilaisuus oli sitäkin harvinaisempi, sillä molemmat ansiomerkin saajat ovat kuuroja.

Osaston puheenjohtaja ja talon isäntä tov. Hamström toivotti veteraanit ja johtokunnan jäsenet ja liittomme sihteerin tervetulleeksi ja muutamin sanoin luonnehti tilaisuuden harvinaisuutta yleensäkin ammattiyhdistysliikkeessä ja kiitti veteraaneja heidän osoittamastaan uskollisuudesta ammattiosastoa kohtaan, uskollisuudesta, joka kelpaa esimerkiksi kenelle tahansa.

Sihteeri Lilja esitti puheessaan liiton terveiset ja kiitokset mainiten mm., että täysin terveenkin ihmisen suorittaessa 20 vuotta niinkin vaativaa tehtävää kuin on jäsenmaksujen kantajan tehtävä on se jo sinänsä erinomainen osoitus hänen halustaan tuoda oma panoksensa yhteisten asioiden hoitamiseen, mutta kun mainittua tehtävää suorittaa kuuromykkä ja vielä esimerkillisellä täsmällisyydellä ja rehellisyydellä, ymmärrämme vasta, mitä merkitsee todellinen aktiivisuus. Näiden veteraanien työ ja toiminta antaa paljon ajattelemisen aihetta meille nuoremmille, jotka tuskastumme pienistä vastoinkäymisistä ja lyömme laimin ne pienet tehtävät, jotka mahdollisesti osaksemme tulevat. Nämä toverit, vaikka ovatkin elämän varjossa vaeltavia, tai ehkä juuri sen tähden, näkevät ja tuntevat ehkä herkemmin mitä on olla osattomana niistä avuista, mitä meillä muilla on ja he haluavat toimia ammattiyhdistysliikkeessä sen tähden, ettei koko palkkatyöväen armeija tuntisi itseään osattomaksi elämänehtojamme ratkaistaessa.

Puheet tulkitsi veteraani Salomaan poika ja hän tulkitsi Heinon ja Salomaan kiitokset heille osoitetusta huomaavaisuudesta.

Talon emännän tarjoillessa maukkaan kahvipöydän antimia kului ilta rattoisasti yhteisesti rupatellessa. Mielenkiintoinen ja miellyttävä tilaisuus.

Palkkatyöläinen 14. 12. 56.

VAASAN Kuurot r.y:n Vuosikokous pidettiin yhdistyksen omassa talossa, saapuvilla oli 53 jäsentä.

Kokouksen avasi yhd. puheenjohtaja Teuvo Taimisto lausuen samalla yhdistyksen jäsenet tervetulleiksi.

Puhj. lausui muistosanat kahdelle poismenneelle jäsenelle joita kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Arvo Koskela ja sihteeriksi Heino Niemelä, pöytäkirjantarkastajiksi Viljo Laitinen ja Helena Laakso.

Esiteltiin yhdistyksen, rakennustoimikunnan ja kirkkoneuvoston toiminta- ja tilikertomukset jotka hyväksyttiin ja myönnettiin asianomaislile tili- ja vastuuvapaus vuodelta 56. Yhdistyksen puheenjohtajaksi vuodelle 57 valittiin Teuvo Taimisto (uudelleen) varapuhj. Arvo Koskela, siht. Viljo Laitinen, rahastonhoitajaksi Heino Niemelä, ja muiksi johtokunnanjäseniksi Alf Södergård, Helvi Launo, ja Paul Ahlskog, varalle Helena Laakso ja Helmi Nordberg.

Tilintarkastajiksi, kirjanpitäjä Niilo Lehtinen ja vakuutustarkastaja Aarre Joronen sekä varalle Algot Strömsholm ja Simo Vuorimies. Jäsenmaksut päätettiin pitää ennallaan 500 mk kuuroilta ja 250 mk kuulevilta.

Liiton vuosikokoukseen edustajiksi H. Niemelä ja varalle V. Laitinen. Kirkkoneuvostoon valittiin Algot Strömsholm (puhj.) Reino Grev, Anna Håkans, T. Taimisto, ja S. Vuorimies.

Yhdistyksen osoite on Vaasa Palosaari Käsityöläiskatu 6. Puh. 5821.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidettiin helmikuun 17 p:nä 1957 omassa kuurojentalossa. Läsnä oli 32 äänivaltaista jäsentä ja 8 ulkopuolista.

Kokouksen avasi puheenjohtaja Antti Jäkälä, selostaen yhdistyksen toimintaa kuluneena vuonna 1956, joka oli ollut rikassisältöinen ja tuloksekas, ja lausuen läsnäolijat tervetulleiksi.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Emil Mattila, sihteeriksi Rurik Pitkänen ja pöytäkirjan tarkastajiksi Vilho Mälkiäinen ja Armas Lyytikäinen.

Vuoden 1956:n toimintakertomus hyväksyttiin muistutuksitta. Esitetty tilinpäätös vahvistettiin ja tilintarkastuskertomuksen perusteella johtokunnalle ja rahastonhoitajalle myönnettiin kiitoksella tili- ja vastuuvapaus vuodelta 1956.

Puheenjohtajaksi valittiin ainoana ehdokkaana edelleen Antti Jäkälä. Johtokuntaan varsinaisiksi: Heikki Pajunen, Kaarina Pöllänen, Armas Lyytikäinen ja Nanni Vepsä. Varajäseniksi Juho Hartikainen ja Kusti Leppänen.

Tilintarkastajiksi valittiin edelleen varsinaisiksi Rurik Pitkänen ja Uuno Kiili yksimielisesti. Varalle Vilho Mälkiäinen ja Alli Leppänen.

Jäsenmaksut päätettiin pysyttää entisensuuruisina. Liiton vuosikokoukseen päätettiin lähettää 1 edustaja. Edustajan vaalissa sai Armas Lyytikäinen 15 ääntä ja Antti Jäkälä 11 ääntä. Järjestysmiehiksi valittiin Viljo Kirvesmies ja Seppo Tynkkynen. Ravintolapääemännäksi Nanni Vepsä, sekä Eva Tynkkynen, Paula Leppänen, Aino Hartikainen, Maria Myllynen, Juho Hartikainen ja Taisto Vepsä. Puheenjohtaja Antti Jäkälä kiitti osoitetusta luottamuksesta ja toivoi hyvää yhteisymmärrystä jäsenten kesken lausuen kiitokset kokouksen puheenjohtajalle ja sihteerille. Kokous julistettiin päättyneeksi ja sen jälkeen esitettiin onnistunut värielokuva Helsingissä v. 1955 pidetyssä Pohjoismaiden Kuurojen kongressista.

Vuodeksi 1957:n johtokunta valitsi keskuudestaan seuraavat toimihenkilöt: Varapuheenjohtajaksi Armas Lyytikäisen, rahastonhoitajaksi Kaarina Pöllästen, jäsenmaksujenkantajaksi Nanni Vepsän ja sihteeriksi Heikki Pajusen.

Vuoden 1957:n aikana päätettiin järjestää ainakin seuraavat merkittävimmät tilaisuudet: Kirkkopäivät, Äitienpäivä, Kesäjuhla, Esitelmäpäivät, Toimihenkilö-kirjanpitokurssit, sekä retkeilytoimintaa myöhemmin sovittavina aikoina eri paikoissa.

Kirjeenvaihto: Antti Jäkälä, os.: Lauritsala, 6 p. Puh. Rasala 17.

MIKKELIN Kuurot r.y:n vuosikokouksessa helmikuun 24 päivänä -57 valittiin edelleen puheenjohtajaksi rva Toini Hakonen.

Johtokuntaan varapuheenjohtajana Mikko Häyrinen (Pertti Pärnänen rahastonhoitajana) ja Olavi Hakonen ja rva Taimi Häyrinen sihteerinä Kustaa Tikkanen ja Pentti Kaksiriainen.

Jäsenkantajiksi Raili Ruotjärvi ja Kaarina Kontinen. Yhdistys talon isännöitsijäksi edelleen Mikko Häyrinen ja varaisännöitsijäksi Pertti Pärnänen. Emännöitsijäksi Raili Ruotjärvi. Tilintarkastajiksi valittiin opettaja K. Kärkkäinen ja rovasti Myyryläinen. Varalle Toivo Oksman ja Raimo Kiili.

H:GIN Kuurojen Yhdistyksen Nuortenkerho järjesti onnistuneen vierailuiltaman Turussa, Kuurojen Yhdistyksen talossa maaliskuun 9 pnä. Helsinkiläiset suorittivat hyvää ohjelmaa, josta parhaita olivat kuvaelmat: Menneisyys, Nykyisyys ja Tulevaisuus ja myöskin Mustalaisleiri. Näytelmät olivat kauniisti lavastettuja näyttämön pienuudesta huolimatta.

Jännittävässä tietokilpailussa Ammattikoulun ryhmä voitti ulkopuolisen ryhmän. Juhlasali täyttyi turkulaisista kuuroista jotka olivat näkemäänsä tyytyväisiä.

Lopuksi haluamme kiittää vierailijoita.

S. K.

TURUN Kuurojen Yhdistyksen Nuortenkerhon vuosikokous pidettiin tammikuun 30 pnä. Valittiin puheenjohtajaksi Taisto Leino ja johtokuntaan Silja Kokotti, Aili Paavola, Esko Sänkiniemi ja Erkki Yli-Petäys. Sihteerinä toimii Silja Kokotti, varapuheenjohtajana Esko Sänkiniemi ja rahastonhoitajana Erkki Yli-Petäys.

KERAVAN Kuurojen Kerhon puheenjohtajaksi on edelleen valittu rouva Hilma Ojala, varapuheenjohtajana on V. Salomaa, sihteerinä E. Haapanen, rahastonhoitajana O. Heino jäsenkirjurina Pekka Aalto. Varalla ovat R. Tamminen ja O. Lindström. Vuosi- ja tilikertomukset ovat tarkastettu ja hyväksytty sellaisinaan. Kuluvalle vuodelle on valittu tilintarkastajiksi hrat R. Pitkänen ja R. Östman.

KUUROJEN kirkkopäivät pidettiin Vaasassa kuurojen omassa talossa v.k. 5—7 pnä. Kun ensimmäinen tilaisuus perjantai-iltana alkoi, oli saapuvilla kolmisenkymmentä henkeä. Tervehdyspuheen piti Algot Strömsholm ja majuri B. Edberg esitti värikuvia pelastusarmeijan eri työkentiltä. Rovasti D. Still piti hartauspuheen, jonka tul-

kitsi kuuroille Reino Grev, joka myös puhui aiheesta Hänen kanssaan Golgatalle. Ester Koskinen Ikaalisista esitti viittomakielellä pari laulua. Lopuksi puhui A. Strömsholm aiheesta Jumalan valittu.

Lauantaina jatkuivat kirkkopäivät klo 12, jolloin past. H. Hyvärinen puhui kärsimyksen kalkista. Niinikään puhuivat majuri Meri Kruhse ja seurakuntasisar Eeva Malmila, molemmat Helsingistä, ja johtivat kuurojen laulua. Vielä puhui past. L. Paunu.

Klo 17 alkaneessa tilaisuudessa puhui majuri Meri Kruhse aiheesta Ristini. Hänen lisäkseen puhuivat Simo Vuorimies ja T. Taimisto.

Klo 19 saapui kirkkopäiville Lapuan hiippakunnan piispa E. Lehtinen. Kuurojen kuoro otti hänet vastaan viittomakielellä esitetyllä laululla, jota johti seurakuntasisar Malmila. Kuurojen yhdistyksen puheenjohtaja T. Taimisto toivotti piispan tervetulleeksi kuurojen kirkkopäiville ja heidän taloonsa. Piispa Lehtinen puhui Reino Grevin tulkitsemana kiitollisuudesta. Myös kirkkoherra T. Virolainen puhui yleisölle, jota oli kertynyt kaunis kokoussali täyteen.

Väliajan jälkeen seurakuntasisar Malmila esitelmöi lähetystyöstä. Esityksen tulkitsi viittomakielellä past. Paunu ja ruotsiksi Algot Strömsholm. Viimeksimainittu huolehti myös Afrikanlähetyksen hyväksi toimeenpannusta myynnistä, joka tuotti 35.000 markkaa.

Yhdistyksen puheenjohtaja T. Taimisto luovutti ansiomerkin Algot Strömsholmille, joka kuulevana kuurojen ystävänä on 20 vuotta toiminut kuurojen hyväksi. Iltatilaisuus päättyi past. H. Hyvärisen pitämään puheeseen.

Sunnuntaina oli jumalanpalvelus kirkossa ja myöhemmin päivällä ehtoollinen. Päivän kuluessa pitivät edellämainitut puhujat useita puheita. Yölähetystyöntekijä Arvid von Martens ja past. John Forsberg koskettelivat puheissaan aihetta Jeesus elää. Tulkkina toimi rouva Elsa Ahlskog. Illan päättäjäisjuhlassa puhuivat m.m. Alfred Hallberg ja Ester Koskinen. Pari viikkoa sitten kuolleen Kustaa Sompin muistolle omistettiin hetki.

LAHDEN seurakunnan diakoniatoimikunta oli järjestänyt viime huhtikuun 14 kirkkojuhlan kuuroille, seurakuntatalon alasaliin. Lahden ja sen ympäristön kuurot olivat saapuvilla suurella joukolla.

Tämä Palmusunnuntaijuhla oli vaikuttava tilaisuus, jossa kuurot, pitkienkin matkojen takaa saapuneet, saivat virkistystä. Pastorit Paunu ja Kramila pitivät puheita ja pienet kansakoululaiset lauloivat kuorossa. Varjokuvia katseltiin myöskin ja rva Ojala tulkitsi niiden merkityksen kuuroille.

Rva Lempi Isotupa lausui runon: Maa on niin kaunis . . .

Illalla oli kuuroille järjestetty H. Ehtoollinen.

Toisena pääsiäispäivänä oli jälleen kuulevien toimesta järjestetty Lahden kuuroille hengellinen kokous. Tässä tilaisuudessa puhuivat lehtori Jaakkola, past. Seljavaara ja rva Seljavaara. Tulkina toimi rva Helmi Ojala.

Kaikesta tästä saamme olla kiitollisia kuuleville ystävillemme jotka tahtovat johdattaa meitä Herran armon tuntemiseen.

SYDÄMELLINEN kiitos kaikesta huomaavaisuudesta lahjojen, kukkien sähkeiden ym. muodossa 60-vuotipäivänäni.

Knut Rosenberg.

SYDÄMELLINEN kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua adressin, lahjoin, sähkein ja kukin 70-vuotispäivänäni.

J. F. Lehtimäki.

NIKKARILAN TALOUSKOULUN TOVERIKUNTA järjestää kesäjuhlan koulullaan heinäkuun 7 p:nä 1957. Kaikki kuurot läheltä ja kaukaa ovat tervetulleita.

Pieksämäki, toukokuun 6 p:nä 1957.

Nikkarilan Talouskoulun Toverikunta.

Kihloissa

Autonapumies	Neiti
Pentti Hänninen	**Ritva Hartikainen**
Rautalampi	Kemijärvi

OY SURDUS AB:n kirjapainoon otetaan tyttö tai poika

LATOJANOPPIIN

Etusija sellaisella, joka voi saada asunnon Helsingissä. Vastaukset koulutodistusjäljennöksineen pyydetään lähettämään Oy Surdus Ab, Aleksanterink. 12, Helsinki.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

62. vuosikerta 1957

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 1 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1956 kotimaassa ja Pohjoismaissa 500:—, ulkomaille 600:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

KÄYTTÄKÄÄ OMAN LIITTONNE

SURUADRESSEJA

HINTA 300 MK

NIITÄ ON SAATAVANA YHDISTYSTENNE
MYYJILLÄ SEKÄ TOIMISTOSSAMME

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

VIELÄ ON SAATAVANA

KUUROJEN LEHTI

vuoden alusta saakka

TILAUSHINTA JOULULEHDEN KERA VAIN
500 MARKKAA

Tilattavissa kaikista
postikonttoreista

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Liisankatu 27 E 10 — Helsinki
Postisiirtot. 6825

UUSI KIVIPAINO OY

Epilä

SUOSIKAA

ILMOITTAJIAMME!

Ovatko

vakuutuksenne

kunnossa?

KANSA-YHTIÖT

HENKI-
PALO-
TAPATURMA-
JA
AUTOVAKUUTUKSIA

Käyttäkää kuurojen hyväksi kirjeenvaihdossanne kauniita

KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ

Hinta 5:— kpl.

40 merkin arkki 200:—

Myyjiä otetaan.

Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 - Helsinki

Postisiirtot. 6825

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1957